

مدیرعامل شرکت مخابرات در گفت‌وگو با «ایران»:

رقابت واقعی در سرویس‌دهی است نه در ایجاد زیرساخت

فیبر نوری، زمینه‌ساز تحقق عدالت آموزشی و ارتباطی است

گفت‌وگو

میترا جلیلی

دبیر گروه علم و فناوری

تکنولوژی در جهان روندی پرشتاب دارد و ایران هم برای ورود به عصر دیجیتال، نیازمند یک جهش ملی بوده که اجرای پروژه برگردان فیبر نوری (سوپا) توسط شرکت ملی مخابرات به‌عنوان نقطه عطف تاریخ ارتباطات کشور، این جهش را رقم زده است؛ راهی که کشورهای موفق جهان و منطقه پیموده‌اند و نتیجه آن را نیز در سهم بالای اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی، توسعه کسب‌وکارهای اینترنتی، مدارس هوشمند و خانه‌ها و شهرهای هوشمند و... دیده‌اند. هماهنگی و تطبیق با تغییرات جهانی، یک ضرورت است که مسعود پزشکیان،

شهرک‌های صنعتی نیز خواهد شد.

همه ما انتظار داریم اجرای پروژه فیبر نوری به بهبود کیفیت خدمات شود و این خدمات در زندگی روزمره ما کاملاً محسوس باشد.

قطعاً برای ارائه سرویس دیجیتال، دو عامل سرعت ارتباط کاربران و سرعت ظرفیت سرورهای سرویس‌دهنده مهم است. در حالی که سرعت ارتباط از طریق فیبر نوری به طور چشمگیر افزایش می‌یابد، بسیاری از دستگاه‌های دولتی و عمومی نیز به سمت ارتقای سرورها و ظرفیت زیرساخت‌های دیجیتال حرکت کرده‌اند. ترکیب این دو عامل تجربه‌ای یکپارچه و مطلوب برای مردم ایجاد خواهد کرد.

پس از تکمیل مهاجرت از کابل مسی به فیبر نوری، کاربر نهایی چه تغییری را لمس خواهد کرد؟ بر بستر کابل مسی حداکثر سرعت قابل ارائه ۱۶ مگابیت بر ثانیه است و بسیاری مناطق حتی همین سرعت را نیز دریافت نمی‌کنند. اما امروز اغلب سرویس‌ها ویدیو محور شده‌اند و در حوزه‌هایی مانند هوش مصنوعی، آموزش هوشمند، اینترنت اشیا، پزشکی از راه دور، خانه و شهر هوشمند نیازمند سرعت‌های بسیار بالاتر هستیم. این درحالی است که در اینترنت فیبر نوری، سرعت اسمی هزار مگابیت بر ثانیه (یک گیگابیت بر ثانیه) را داریم که این رقم حدود ۷۰ تا ۸۰ برابر سریع‌تر از اینترنت ADSL است.

نگاهی به همین امر نشان می‌دهد که اجرای پروژه، کاربران یک جهش واقعی در کیفیت سرویس، سرعت دانلود، آپلود، تماس تصویری و... احساس خواهند کرد. همچنین با توسعه شبکه انتقال شهری و استانی، تلاش داریم تجربه‌ای یکسان و باکیفیت برای تمام نقاط کشور فراهم شود که خود زمینه‌ساز ایجاد عدالت ارتباطی خواهد شد. از سوی دیگر باید گفت مهاجرت به فیبر نوری تنها محدود به اینترنت پرسرعت نیست؛ این تحول زیرساختی، منجر به توسعه کسب‌وکارهای دیجیتال، ایجاد اشتغال، افزایش امنیت و ارائه سرویس‌های ویژه صنعتی بویژه در

مخابرات ایران اعلام کرده‌از اپراتور تلکام به اپراتور سرویس حرکت می‌کند چرا که محور

اصلی آینده، هوش مصنوعی است. خوانندگان ما خیلی مشتاقند در جریان قرار بگیرند که تاکنون چه اقداماتی در این مسیر انجام شده؟

در دی‌ماه ۱۴۰۳، سرویس ابر ما (CloudMA) را با دو رویکرد B۲B (ارائه خدمات به مشترکین نهایی) و B۲C (ارائه سرویس به بیزینس‌ها) راه‌اندازی کردیم. با توجه به موقعیت شرکت مخابرات، بخش B۲B را تقویت کرده‌ایم و اکنون بخش زیادی از کاربران صنعتی و دولتی از این ابر استفاده می‌کنند.

علاوه بر این، در کنار توسعه فیبر نوری، سرویس‌های جدید مبتنی بر اینترنت اشیا (IOT) و هوش مصنوعی را برای منازل و کسب‌وکارها ارائه خواهیم کرد. همچنین مسیر ما در توسعه اقتصاد دیجیتال ادامه دارد و طی ماه‌های آینده، شاهد افتتاح سرویس‌های جدید خواهید بود. قول می‌دهم تا پایان دولت چهاردهم، تحول گسترده‌ای در ارائه خدمات دیجیتال رقم بخورد. درواقع ما با توسعه مشارکت‌های سی می‌کنیم اپراتور سرویس واقعی باشیم.

پروژه فیبر نوری چقدر اشتغال ایجاد می‌کند؟ وآیا جایگزینی فیبر نوری تغییری در کیفیت مکالمات تلفن ثابت هم ایجاد می‌کند؟

به ازای هریک میلیون اتصال فیبر نوری، حدود ۴۰ هزار شغل شامل ۱۰ هزار شغل مستقیم و ۳۰ هزار شغل غیرمستقیم ایجاد می‌شود. البته اشتغال‌زایی گسترده‌تر از این است و قابل تعیین به‌صورت عدد دقیق نیست. چرا که توسعه اینترنت پرسرعت همه ارکان اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی از جمله کسب و کارهای اینترنتی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. ضمن اینکه با جایگزینی کابل مسی، مشکل سرقت کابل و قطع ارتباط برطرف می‌شود و دیگر کاربران با قطعی ناشی از سرقت کابل مواجه نمی‌شوند.

حتماً به خاطر دارید که پیش‌تر اعلام کرده‌اید ایران از زن‌ترین اینترنت دنیا را دارد.

در شرکت مخابرات ایران فعلاً برنامه‌ای برای افزایش قیمت نداریم و تمرکز ما توسعه سرویس‌های جدید است. اما یک اصل اقتصادی وجود دارد که گریزی از آن نیست: اگر قیمت فروش باشد، در بلندمدت کیفیت این خدمات کاهش می‌یابد یا ارائه خدمات متوقف می‌شود. هرچند امروز صنعت آی سی تی (ICT) به دلیل افزایش نرخ ارز، تجهیزات و هزینه‌های پرسنلی تحت فشار است، اما ما تا حد امکان از افزایش تعرفه اجتناب کرده‌ایم.

برش

همچنین کیفیت صوت تماس‌ها افزایشی چشمگیری می‌یابد. مکالمات درون شبکه برای مشترکان فیبر نوری هم به مدت یک سال رایگان است و بر بستر فیبر نوری، سرویس‌های جدید صوتی نیز ارائه خواهد شد.

با وجود تأکید وزارت ارتباطات بر رقابت در کنفرانس ملی مخابرات هنوز به هنوز است برخی اپراتورهای کوچک از انحصار مخابرات گلایه دارند و می‌گویند از مداخلات فراوان مخابرات مستأصل شده‌ایم.

پاسخ شما چیست؟

به هیچ‌وجه به انحصار اعتقاد نداریم. رقابت واقعی در ارائه سرویس است، نه در ایجاد زیرساخت. براساس مثال، امارات بالای ۹۰ درصد

ظاهراً اعتبارات صندوق توسعه فیبر نوری منبعی در اختیار است که دست شما را در اجرای پروژه باز می‌گذارد؛ اگر مشکلی در این زمینه ایجاد شود، از چه محلی استفاده می‌کنید؟

ما از هر منبعی که به توسعه سریع‌تر پروژه کمک کند استفاده خواهیم کرد و صندوق توسعه فیبر نوری نیز یکی از این منابع است. اما حتی اگر مشکلی برای صندوق ایجاد شود، پروژه را متوقف نخواهیم کرد.

آماري هم از میزان اتصال فیبر نوری در منطقه دارید؟

اگرچه آمار دقیق جهانی وجود ندارد اما معمولاً کشورهای توسعه‌یافته دارای نرخ نفوذ بالاتر فیبر نوری هستند. برای مثال، امارات بالای ۹۰ درصد اتصال

فیبر نوری دارد، در حالی که میزان پیشرفت این پروژه در کشورهایی مانند ترکمنستان تقریباً صفر درصد است.

نکته دیگری که برای بسیاری از شهروندان جای سؤال است اینکه در شرایط سخت اقتصادی، هزینه‌ای هم جهت تهیه مودم متناسب با فیبر نوری به آنها تحمیل خواهید کرد.

برنامه شما در شرکت ملی مخابرات برای اتصال مدارس به فیبر نوری و تحقق عدالت آموزشی چیست؟

اتصال مدارس به فیبر نوری یکی از محورهای جدی برنامه‌های ماست. در این زمینه تفاهات خوبی با وزارت آموزش و پرورش انجام شده و به‌زودی اخبار خوشی اعلام خواهد شد. هدف ما فقط رساندن اینترنت پرسرعت به مدارس نیست؛ بلکه ایجاد بستر ارائه سرویس‌های آموزشی برابر برای همه دانش‌آموزان است تا عدالت آموزشی در عمل محقق شود. در همین راستا و در ادامه رویکرد دولت، رئیس‌جمهوری نیز بر ضرورت توسعه زیرساخت‌های ارتباطی به‌عنوان پایه‌ای برای عدالت آموزشی تأکید کرده و معتقد است که دستیابی به آینده‌ای روشن با وحدت، انسجام و آمادگی برای تغییر ممکن می‌شود. بر همین مبنا، اتصال مدارس به فیبر نوری نه تنها یک پروژه فنی، بلکه گامی مهم برای برابر شدن سطح آموزش در مناطق برخوردار و کمتر برخوردار است. به نظر ما تغییرات و کاربردها در این حوزه بسیار زیاد است که به تدریج توسط آموزش و پرورش با بهره‌گیری از زیرساخت‌های ارتباطی اعمال می‌شود.

هیچ کاربری را مجبور به خرید مودم از مخابرات نکرده‌ایم اما با توجه به اینکه برای دریافت بهترین خدمات، کاربران باید مودم‌های باکیفیت و با استاندارد مشخص مورد استفاده قرار دهند، به کاربران هنگام ثبت نام فهرستی از مودم‌ها ارائه می‌شود که از میان آنها انتخاب کنند. کاربر در طول استفاده از این مودم‌ها اگر با مشکلی مواجه شود، نیازی به مراجعه به مخابرات ندارد و می‌توان رفع خرابی، تنظیم و با سرویس بومی از راه دوری که در حال راه‌اندازی است، انجام داد. گاه مشترک با خرید مودم‌های فیک یا دست دوم به جای سرعت ۷۰۰ مگابیت بر ثانیه، سرعت ۷۰ مگابیت را دریافت می‌کند و از سرعت کم شکایت دارد. به همین دلیل تلاش داریم تنها مودم‌های باکیفیت و استاندارد بتوانند در شبکه ما متصل شوند و برنامه‌ریزی اولیه هم انجام شده است.

با اجرای فیبر نوری، کاربران یک جهش واقعی در کیفیت سرویس، سرعت دانلود، آپلود، تماس تصویری و... احساس خواهند کرد. این تحول زیرساختی همچنین منجر به توسعه کسب‌وکارهای دیجیتال، اشتغال، افزایش امنیت و ارائه سرویس‌های ویژه صنعتی بویژه در شهرک‌های صنعتی خواهد شد

چقدر از توان تولیدکنندگان داخلی، دانش‌بنیان‌ها و استارت‌آپ‌ها در زمینه مودم‌ها یا سایر تجهیزات مورد نیاز در پروژه برگردان بهره گرفته شده است؟

رویکرد ما در اجرای این پروژه، استفاده از حداکثر ظرفیت بوده است. هم در حوزه سخت‌افزار و مودم و هم در حوزه نرم‌افزار، دانش‌بنیان‌ها مشغولند. در حوزه پشتیبانی و نگهداری شبکه فیبر نوری و خدمات پس از فروش هم به همت یک شرکت دانش‌بنیان، یک سامانه مناسب ایرانی داریم. در این مسیر از دستیار هوش مصنوعی تولید شده توسط دانش‌بنیان‌ها استفاده می‌کنیم و پاسخگویی، مبتنی بر هوش مصنوعی خواهد بود. درمجموع باید گفت که تولیدکننده مودم و تجهیزات انتقال و... همه در این پروژه درگیر هستند.

برنامه‌ریزی شما برای اتصال کامل شهرها به فیبر نوری چیست؟ کدام شهرها یا استان‌ها در این زمینه در اولویت هستند؟

تا شهریورماه سال آینده منازل مراکز ۳۱ استان به فیبر نوری مجهز می‌شوند با توجه به اینکه ۵۰ درصد جمعیت کشور در مراکز استان سکونت دارند جمعیت مناسبی تحت پوشش قرار خواهند گرفت. همچنین دنرظ داریم که تا پایان دولت چهاردهم، ۶۰ درصد پوشش جمعیتی کشور به فیبر نوری متصل شوند.

از استان‌های پیشرو در زمینه اتصال به فیبر نوری هم می‌توان به خراسان رضوی اشاره کرد ولی رقابتی جدی بین مراکز استان شکل گرفته تا خود را به عنوان اولین شهر کاملاً فیبر نوری معرفی کنند. درحال حاضر شهرهای اهواز، خرم‌آباد، اراک و بجنورد هم در حال تلاشند تا این عنوان را کسب کنند که بی شک برای مردم شیرین خواهد بود.